

JAMHURI YA
MUUNGANO
WA TANZANIA

WIZARA YA
KATIBA NA
SHERIA

SHERIA BULLETIN

Toleo la Tano

JARIDA MAALUM UZINDUZI WA UTEKELEZAJI WA MAMA SAMIA LEGAL AID CAMPAIGN

YALIYOMO

- 01** Waziri Mkuu azindua Mama Samia Legal Aid Campaign Dodoma
- 05** Dkt. Ndumbaro akemea Ukatili wa Kinjisia
- 10** Migogoro ya ardhi kilio kikubwa katika Kampeni ya Mama Samia

BODI YA UHARIRI

MARY MAKONDO
Katibu Mkuu

LUSAJO MWAKABUKU
Kaimu Mkuu wa Kitengo cha
Mawasiliano Serikalini

WAJUMBE
George Mwakyembe | Felix Chakila
William Mabusi

WAZIRI MKUU AZINDUA MAMA SAMIA LEGAL AID CAMPAIGN DODOMA

Waziri Mkuu, Mhe. Kassim Majaliwa akizungumza wakati alipozindua Kampeni ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia (Mama Samia Legal Aid Campaign) kwenye ukumbi wa Chuo Kikuu cha Dodoma, Aprili 27, 2023.

Na Lusajo Mwakabuku - WKS

Waziri Mkuu Kassim Majaliwa ameizundua rasmi kampeni ya msaada wa kisheria inayoitwa Mama Samia Legal Aid Campaign kwa mkoa wa Dodoma Alhamisi (Aprili 27, 2023) huku akiwataka wataanzania kuitumia kampeni ya Huduma ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia kutoa taarifa kuhusu uwepo wa watu, au vikundi vya watu ambao ama wanajihusisha na ukatili wa kijinsia hususan kwa watoto.

Waziri Mkuu amesema kuwa kampeni hiyo itasaidia kuongeza uelewa wa sheria na upatikanaji haki, mifumo ya utoaji haki, masuala ya kisheria na haki za binadamu kwa kushirikiana na taasisi za serikali, asasi za kiraia na wadau wa maendeleo katika utoaji huduma kwa wananchi.

“Kampeni hii pia itasaidia kuboresha upatikanaji wa haki kwa watu wasiojiweza, hususani wanawake, watoto na makundi mengine yaliyo katika mazingira magumu. Vilevile, itachangia kuimarisha amani na utulivu, kuongeza kipato cha mmoja mmoja

na kuleta utengamano wa kitaifa”. Amesema

Ameongeza kuwa, faida nyingine ya kampeni hiyo ni kusaidia kuimarisha mfumo wa utoaji wa huduma ya msaada wa kisheria katika ngazi zote yaani kuanzia Serikali kuu hadi Serikali za Mitaa. “Ushiriki wa wadau wanaojihusisha na huduma ya msaada wa kisheria utaongezeka kwa asilimia 80 katika ngazi za Serikali Kuu hadi Serikali za Mitaa”

[Itaendelea ukurasa wa unaofuata...](#)

Katika hatua nyingine, Waziri Mkuu ameigiza Wizara ya Katiba na Sheria iweke mfumo mzuri wa kushughulikia changamoto za kisheria zitakazoibuliwa wakati wa Kampeni katika utimilifu wake. "Tusiache wananchi wakiwa bado hawajapata majibu ya changamoto zao. Hii itasaidia kujenga taswira nzuri kwa Serikali wala kwa mamlaka ambayo imeridhia kuwepo kwa Kampeni hii"

Mheshimiwa Majaliwa ameitaka Wizara hiyo itekeleze majukumu yake kwa ufanisi na weledi mkubwa ili Watanzania wote waweze kuifikia haki na kuipata

haki kwa wakati hasa kwa wale ambao hawawezi kumudu gharama za mawakili wa kujitegemea.

Kwa upande wake Waziri wa Katiba na Sheria Dkt. Damas Ndumbaro amesema kuwa kampeni hiyo ambayo ni maagizo ya Rais Dkt. Samia Suluhu Hassan ya kuhakikisha wanatoa elimu ya sheria na kusaidia wahitaji ndani ya jamhuri ya muungano wa Tanzania, wamepanga kutoa elimu katika maeneo ya migogoro ya Ardhi, mirathi, ndoa, sheria ya mtoto katika maeneo ya Ukatili wa kijinsia na Maadili

Amesema kuwa kampeni hiyo itatekelezwa pande zote mbili za Muungano kwa kushirikiana na wadau mbalimbali wa Serikali na wasio wa serikali ikiwemo Ofisi ya Mashtaka, Mwanasheria Mkuu wa Serikali, Ustawi wa Jamii, vyuo vya elimu ya juu, Wengine ni CHAMA cha Wanasheria nchini (TLS), Mtandao wa Mashirika yanayotoa huduma ya msaada wa kisheria – (TANLAP), Taasisi ya Huduma za Kisheria (LSF), LHRC, EU, UNDP, WILDAF na Benki ya NMB

Waziri Mkuu Mhe. Kassim Majaliwa akitia Saini kitabu cha wageni wa Wizara ya Katiba na Sheria alipowasili kwenye viwanja vya ukumbi wa Chuo Kikuu cha Dodoma kuzindua Kampeni ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia (Mama Samia Legal Aid Campaign), Aprili 27, 2023.

Waziri Mkuu, Mhe. Kassim Majaliwa akimsikiliza Waziri wa Katiba na Sheria Mhe. Dkt. Damas Ndumbaro wakati alipotembelea mabanda ya maonesho kabla ya kuzindua Kampeni ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia (Mama Samia Legal Aid Campaign) kwenye ukumbi wa Chuo Kikuu cha Dodoma, Aprili 27, 2023.

Waziri wa Katiba na Sheria Mhe. Dkt. Damas Ndumbaro akitoa salamu za utangulizi kabla ya kumkaribisha Mgeni Rasmi kuhutubia na kuzindua Mama Samia Legal Aid Campaign Dodoma.

Baadhi ya wananchi waliocika kushuhudia uzinduzi wa kampeni hiya wakifuatilia kwa makini hotuba ya Mgeni Rasmi Waziri Mkuu, Mhe. Kassim Majaliwa.

ZANZIBAR YAZINDUA MAMA SAMIA LEGAL AID CAMPAIGN

Naibu Katibu Mkuu wa Katiba na Sheria Dkt. Khatibu Kazungu akiwakilisha salamu za Mhe. Dkt. Damas Ndumbaro, Waziri wa Katiba na Sheria katika uzinduzi wa Mama Samia Legal Aid Campaign Zanzibar.

Na Lusajo Mwakabuku & Felix Chakila

Naibu Katibu Mkuu wa Wizara ya Katiba na Sheria, Dkt. Khatibu Kazungu ameshiriki uzinduzi wa Kampeni ya Kitaifa ya Msaada wa Kisheria inayofahamika kwa jina la Mama Samia Legal Aid Campaign kwa upande wa Tanzania Zanzibar uliofanyika tarehe 09 Mei, 2023. Kampeni iliyofanyika katika Hotel ya Golden Tulip-Airport imezinduliwa na Mhe. Haroun Ali Suleiman, Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi na Utawala Bora.

Katika Uzinduzi huo, Dkt. Kazungu akimwakilisha Mhe. Dkt. Damas Ndumbaro, Waziri wa Katiba na Sheria amewasilisha salamu za Wizara ikiwa ni Wizara inayoratibu

Kampeni hii kitaifa kuwa itashirikiana na Serikali ya Zanzibar katika kutekeleza Kampeni hii na kuhakikisha wananchi walio wanyonge wanapata huduma ya msaada wa kisheria.

Akihutubia wadau na washiriki mbalimbali waliohudhuria mkutano huo, Mhe. Haroun alieleza kuwa lengo Kuu la Kampeni hiyo ni kulinda na kukuza upatikanaji wa haki Kwa wote kupitia huduma ya Msaada wa Kisheria nchini.

Aidha Waziri huyo alisema kuwa Kampeni hiyo inalenga kuongeza uelewa wa sheria na upatikanaji wa haki, mifumo ya utoaji wa haki,

masuala ya kisheria na haki za binaadam Kwa kujumuisha jitihada za Serikali, asasi za kiraia na wadau wa maendeleo katika utoaji wa huduma Kwa wananchi hivyo akatoa rai kwa vyombo vya Habari na wananchi kuelimisha umma kuhusu Kampeni hii ambapo utekelezaji wake utanza kufanyika katika mikoa yote mitano ya Zanzibar.

“Kampeni hii imetokana na maono ya Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Dk, Samia Suluhu Hassan ya kuimarisha mfumo wa kutatua changamoto zinazowakabili wananchi bila ya kusubiria kuziwakilisha changamoto zao wakati wa ziara za Viongozi wa kitaifa kwani kampeni hii inatarajia kuleta mabadiliko makubwa nchini katika maeneo tofauti ikiwa ni pamoja na utoaji wa huduma ya Msaada wa Kisheria Kwa wananchi wote, kuimarisha mfumo wa kutatua changamoto mbalimbali za Kisheria zinazowakumba wananchi kupitia mfumo wa utoaji haki,” alisema Mhe. Haroun.

Akiwakilisha salamu za Mhe. Dkt. Damas Ndumbaro, Waziri wa Katiba na Sheria katika kikao hicho, Naibu Katibu Mkuu Dkt. Khatibu Kazungu alisema kuwa Mama Samia Legal Aid Campaign inalenga kuimarisha utaratibu wa huduma ya Msaada wa Kisheria, kuongeza uelewa wa wananchi kuhusu haki na wajibu wao pamoja na kuimarisha ushiriki wa wadau wote katika utoaji wa huduma ya Msaada wa Kisheria.

Dkt. Kazungu alieleza dhumuni ya Kampeni hii ya miaka mitatu imedhamiria kuwasaidia wananchi wasiokuwa na uwezo wa kutumia mawakili wa kujitegemea katika kutafuta haki hasa wale waishio maeneo ya pembezoni mwa Zanzibar ili kila mmoja aweze kunufaika na huduma ya msaada wa kisheria na kuweza kuimarisha amani na utulivu.

Mama Samia Legal Aid Campaign inaendelea kutekelezwa katika maeneo mbalimbali nchini ambapo kwa mwezi huu wa Tano, Kampeni hii inahamia katika mkoa wa Shinyanga baada ya kukamilisha utekelezaji wake katika Mkoa wa Dodoma ilipozinduliwa Rasmi na Waziri Mkuu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Kassim Majaliwa Majaliwa April 27 mwaka huu.

Mgeni Rasmi Mhe. Haroun Ali Suleiman, Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi na Utawala Bora na meza kuu wakizindua rasmi Mama Samia Legal Aid Campaign Zanzibar.

Viongozi wa wadau mbalimbali wakiwa katika picha ya pamoja mara baada ya uzinduzi wa Mama Samia Legal Aid Campaign Zanzibar.

MAKONDO AONGOZA TIMU YA UTOAJI MSAADA WA KISHERIA VIZUIZINI KONDOA NA CHEMBA

Na Lusajo Mwakabuku – WKS

Katibu Mkuu wa Katiba na Sheria Bi. Mary Makondo akiwasili katika Gereza la Kondoa akiwa ameambatana na wataalamu wa Mama Samia Legal Aid Campaign kwa ajili ya kutoa msaada wa kisheria kwa watu walio vizuizini.

Katibu Mkuu wa Katiba na Sheria Bi. Mary Makondo ameongoza timu ya wataalam kutoka taasisi mbalimbali wanaoshiriki katika kampeni ya utoaji wa msaada na huduma za kisheria inayoitwa Mama Samia Legal Aid Campaign iliyotembelea katika maeneo ya vizuizi katika Wilaya za Kondoa na Chemba jana Tarehe 09/05/2023.

Akiambatana na wataalam kutoka Ofisi ya Mashtaka, Tume ya Haki za Binadamu, Dawati la jinsia la Polisi, Wanasheria na watumishi wengine kutoka Wizara ya Katiba na Sheria, Katibu Mkuu huyo alifika katika gereza la Kondoa na kufanikiwa kuongea na uongozi lakini pia na wafungwa na mahabusu waliokuwepo katika gereza hilo lengo likiwa ni kubaini changamoto za kisheria zikiwemo upatikanaji wa dhamana kwa wafungwa wanaostahili pamoja na namna kesi zao zinavyoendeshwa.

Katibu Mkuu wa Katiba na Sheria Bi. Mary Makondo akikabidhi baadhi ya vifaa kwa ajili wafungwa na mahabusu wa gereza la Kondoa.

Akitoa taarifa za ukaribisho kwa Katibu Mkuu na timu yake, Kaimu Mkuu wa Gereza la Kondoa SP Amry Ally Kibwana alisema moja ya changamoto waliyonayo ni wingi wa wafungwa na mahabusu walionao ambao unazidi uwezo wa Gereza hilo pamoja na changamoto ya usafiri wakati wa kuwapeleka mahabusu mahakamani.

Aidha wingi wa wafungwa katika gereza la Kondoa unachangiwa na kutokuwepo kwa Gereza katika Wilaya ya Chemba. Wafungwa ambao kesi zao zinasikilizwa Mahakama ya Chemba ambao wapo katika kareza la Kondoa hulazimika kupeleka mahakamani mara mbili tu kwa wiki badala ya kila siku hali inayopelekea kucheleweshwa kwa kesi na mahabusu kukaa muda mrefu kizuizini.

Timu hiyo ya Mama Samia Legal Aid Campaign baada ya kuongea na uongozi wa Gereza iliingia ndani ya gereza na kuongea na mahabusu pamoja na wafungwa ambapo elimu ya sheria ilitolewa ikiwemo jinsi mtu anavyokamatwa kituoni mpaka anapeleka gerezani vitu vinavyotakiwa kufuatwa, Lakini pia mtaalam kutoka haki za binadamu alieleza haki za msingi za wafungwa wakiwemo gerezani ikiwemo haki ya dhamana kwa makosa yenye dhamana na pia afisa kutoka Ofisi ya Mashtaka alifafanua namna kesi za watu walio vizuizini zinavyotakiwa kushughulikiwa na afisa mashtaka wa wilaya.

Aidha, Katibu Mkuu Makondo akatumia nafasi hiyo kuwaelezea Mama Samia Legal Aid Campaign na malengo mahsusi ya kampeni hii ya miaka mitatu kuwa ni kila mtanzania aliyepo nchini Tanzania Bara na Zanzibar kufikiwa na huduma hii ya msaada wa kisheria bila kujali mahali alipo lengo likiwa ni kuwezesha hata wale wasio na kipato waweze kupata haki wakiwemo walio vizuizini.

Mahabusu na wafungwa pia walipewa nafasi ya kuuliza maswali baada ya elimu iliyotolewa huku wakitaja baadhi ya changamoto ambazo ni pamoja uchelewashwaji wa kesi hasa katika Mahakama ya Chemba ambapo Katibu Mkuu aliwaahidi kulishughulikia suala hilo lakini akawataka wale wote ambao wana makosa ambayo wanaweza kupata dhamana

Kaimu Mkuu wa Gereza la Kondoa SP Amry Ally Kibwana akimkaribisha na kutoa taarifa ya awali kwa Katibu Mkuu wa Katiba na Sheria Bi. Mary Makondo na timu yake walipofika katika Gereza hilo kwa lengo la kutoa Msaada wa Kisheria.

kujiorodhesha kwa Mkuu wa Gereza huku akiwaagiza watendaji kuhakikisha wanapatiwa dhamana kwa wakati.

Pamoja na elimu na Msaada huo, Bi. Makondo alikabidhi msaada wa vifaa vya matumizi kwa ajili ya wafungwa ambavyo ni pamoja na sabuni, mafuta ya kupaka, dawa za meno, miswaki, mashine za ndevu pamoja na taulo za kike na vifaa vingine vya akina mama ikiwa ni sehemu ya mchango wa Wizara ya Katiba na Sheria kwa watu hao walio Vizuiizini.

Katika Kampeni hiyo Katibu Mkuu alikutana na Wakuu wa Wilaya za Chemba na Kondoa katika Ofisi ya Mkuu wa wilaya ya Chemba ambapo kwa pamoja walimshukuru Bi. Makondo kwa kuwa sehemu ya uendeshaji wa kampeni hiyo katika wilaya zao na wakimuhidi kutekeleza yale yote atakayoyaelekeza na kwamba wapo tayari kuunga mkono Mama Samia Legal Aid Campaign.

DKT. NDUMBARO AKEMEA UKATILI WA KINJISIA KONDOA

**Na George Mwakyembe
– WKS Kondoa**

Waziri wa Katiba na Sheria Dkt Damas Ndumbaro amekemea vikali vitendo vya ukatili wa kijinsia unaojitokeza katika jamii zetu kwani licha ya kukiuka misingi ya haki za binadamu, vitendo hivi vinakwenda kinyuma na maadili ya katika jamii zetu zinazotutambulisha kama watanzania. Dkt ndumbaro ameyasema hayo alipokuwa akitoa elimu ya sheria pamoja na msaada wa kisheria kwa wananchi wa Wilaya ya Kondoa na Chemba Mkoani Dodoma Tarehe 5 Mei, 2023.

Dkt ndumbaro ameyasema hayo akiwa katika ziara ya ukaguzi wa utekelezaji wa Mama Samia Legal Aid Campaign kampeni inayolenga kutoa msaada wa elimu ya kisheria unaofanyika katika wilaya zote mkoani Dodoma tokea Aprili 28 mwaka huu katika wilaya zote za Dodoma.

“Mtu anabaka na kulawiti watoto, huo ni ukosefu wa maadili na ni laana kubwa ambayo haiungwi mkono na dini yoyote, mbaya zaidi ni ukiukwaji wa sheria na unakuwa umetenda kosa la jinai. Ukishafanya hivyo basi utakamatwa na kupelekwa mahali unapostahili maana huwezi kuishi sehemu ya wastaarabu,” alisema.

Dkt Ndumbaro alisema changamoto nyingine ni mirathi ambapo wanawake wengi wamekuwa wakinyang'anywa mali na kusisitiza kuwa vitendo hivyo ni ukiukwaji wa haki za binadamu.

Kuhusu malalamiko ya wananchi kuhusu kudhulumiwa ardhi, Dkt Ndumbaro aliwahidi wananchi kutuma timu maalumu ambayo itaweka kambi wilayani Kondoa kwa ajili ya kusikiliza na kutatua changamoto hiyo.

“Kwa watu niliowasikiliza inaonekana migogoro ya ardhi ni changamoto kubwa hapa, inaonekana tatizo kubwa ni ofisi ya ardhi katika halmashauri, mimi niwaahidi kuwa tutaleta timu maalumu wiki ijayo ije ipitie changamoto hizi na zingine ambazo hazijasemwa. Kama mwananchi ametoa eneo kwa ajili ya maendeleo na si kuchukuliwa na

Waziri wa Katiba na Sheria Dkt Damas Ndumbaro akitoa ufafanuzi kwa wananchi wa Kondoa baada ya kupokea kero za za migogoro mbalimbali alipokwenda kukagua menedelea ya Kampeni ya Mama Samia Legal Aid tarehe 06 mei 2023 kondoa jiji Dodoma.

mtu binafsi, sheria iko wazi kuwa anapaswa kulipwa fidia na suala la fidia sio siri kwani sheria inasema wazi alipwe kiasi gani,” alisema.

Aidha, Waziri Ndumbaro amesema kuanzia sasa kila Jumamosi ya mwisho wa mwezi itakuwa ni siku ya kutoa elimu ya sheria na msaada wa kisheria kwa wananchi.

“Kwa hatua hii ya mwanzo tunaishia tarehe 7 may lakini kwa maelekezo ya Mheshimiwa Rais Samia Suluhu Hassan kuanzia sasa kila Jumamosi ya mwisho wa mwezi uongozi wa wilaya utashirikiana na wizara kutoa elimu ya sheria na msaada wa sheria kwa wahitaji hususani wananchi wanyonge ambao wengi wako vijijini.” Alisema Mhe. Ndumbaro.

Mhe. Ndumbaro aliongeza kuwa Wilaya kwa kushirikiana na timu ya Wizara ya Katiba ya Sheria itakiwa ikitoa elimu na msaada wa sheria kila Jumamosi ya mwisho wa mwezi katika kata itakayopangwa. “Tukimaliza tutaendelea kurudi na kurudi ili kila mtanzania popote alipo katika kona ya nchi hii lazima apate elimu ya sheria na apate msaada wa kisheria. Lengo letu ni kuwa baada ya miaka mitatu, kila kata na kila kijiji kiwe kimefikiwa na huduma hii na wananchi wote wafikiwe

na huduma hii ambayo Rais Samia ameamua kuitoka kwa wananchi bila malipo.”

Vilevile Dkt Ndumbaro alipongeza juhudi za serikali ya awamu ya sita akisema ndani ya miaka mwili ya uongozi wa Rais Samia kuna mambo makubwa yamefanyika katika sekta ya sheria ikiwemo kutekeleza kikamilifu Sheria ya Msaada wa Kisheria iliyotungwa na Bunge mwaka 2017.

“Watanzania tuna deni la kumuomba kwa Mwenyezi Mungu ampe afya, uzima aendele kututumikia na kujali, tuna deni la kupambana na wale wanaompinga mheshimiwa Rais na tuna ndeni la kuhakikisha tunaendelea na Rais huyu ifikapo mwaka 2025.” Alisema.

Kampenzi hii katika mkoa wa Dodoma ilizinduliwa na Waziri Mkuu wa Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Kassim Majaliwa Majaliwa (Mb) Aprili 27 jijini Dodoma ambapo ndani ya siku sita tangu kuanza Kampeni hiyo, wananchi wa kata 10 za Wilaya ya Chemba wamefikiwa na huduma hii ambapo kwa Wilaya ya Kondoa wananchi zaidi ya 5,000 wamepata elimu na wengine kupewa msaada wa kisheria.

Mkazi wa Wilaya ya Kondoa akimweleza jambo Waziri wa Katiba na Sheria Dkt. Damas Ndumbaro (hayupo pichani) Baada ya Waziri Ndumbaro kufanya ziara ya kukagua maendeleo ya Mama Samia Legal Aid Campaign katika Wilaya ya Kondoa tarehe 6 mei 2023 jijini Dodoma.

Wananchi wa kijiji cha kidoka Kata ya Kidoka Wilayani chemba wakimsikiliza Waziri wa Katiba na Sheria (hayupo pichani) alipokuwa akitoa ufafanuzi wa umuhimu wa mama Samia Legal Aid Campaign tarehe 6 mei 2023 chemba jijini Dodoma.

MAMA SAMIA LEGAL AID CAMPAIGN NI MKOMBOZI WA WANYONGE – WADAU

Mkurugenzi Mtendaji wa Chama cha Wanasheria Wanawake Tanzania (Tawla), Tiku Mwambipile

Na Lusajo Mwakabuku – WKS Dodoma.

Upatikanaji wa msaada wa kisheria bila malipo ni kikwazo kikubwa katika jitihada za upatikanaji sawa wa haki, unaoathiri makundi yasiyo na uwezo, hali iliyopelekea serikali kutunga sheria ya msaada wa kisheria mwaka 2017, kwa ajili ya kuruhusu wale wasio na uwezo waweze kupata msaada wa kisheria katika vyombo vya haki.

Serikali ambayo ina wajibu wa kuwalinda wananchi wake ikiwa ni pamoja na wajibu wa kuhakikisha upatikanaji wa haki sawa, ikahakikisha kuwa inatimiza utoaji wa msaada wa kisheria bila malipo kwa Watanzania ambao hawana njia au uwezo wa kulipia huduma hiyo ambao ni wengi hivi sasa huku gharama za kuwatumia mawakili wa kujitegemea zikiwa juu.

Athman Salum ambaye ni mkazi wa Kondoa anasema yeye anamshukuru sana Rais wa Awamu ya Sita Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan kwani pamoja na kuwepo kwa sheria hiyo yenye malengo mazuri na watu wasio na uwezo akaruhusu utekelezaji wa huduma hii uweze kuwafikia wananchi katika maeneo yao.

“Kwa kweli sisi tumeridhishwa na huduma hii ya kisheria bure, huduma hii inatuwezesha kupata elimu ya mambo mengi, ikiwemo haki za watoto, wajibu wa wazazi kwa watoto, masuala ya mirathi bila kusahau umiliki wa ardhi pamoja na kufahamu umuhimu wa utatuzi wa migogoro kwa njia mbadala, mambo haya yote yamekuwa mi mwiba sana kwa mwananchi mnyonge asiye na uwezo wa kuwafikia mawakili wakubwa hivyo tumejikuta tukipoteza haki zetu ndio maana nasema mama kasimama na sisi wanyonge” alisema bwana Salum.

Bwana Salum ni mmoja kati ya wananchi wengi waliosifu kampeni hii kwani kwake yeye anasema ni sehemu ya kupumulia katika masuala mazima ya utekelezaji wa sheria ya msaada wa kisheria, ambao umekuwa wa mafanikio na kuwahakikishia wananchi upatikanaji wa haki kwa wakati, hasa kwa wanawake na watoto wanaoishi vijijini na maeneo ambayo ingekuwa vigumu kupata haki.

Itaendelea ukurasa unaofuata ..

Athman Salum - Mkazi wa Kondoa Dodoma.

Kutokana na ukubwa wa suala hili, wadau mbalimbali zikiwemo azaki za kiraia wamejitokeza kuunga mkono juhudi za Mama Samia Legal Aid Campaign ambapo kwa upande wake Mkurugenzi wa TANLAP Bi. Christina Kamili amesema uratibu mzuri wa utoaji msaada wa kisheria kwa kuanzisha ofisi ya msajili wa watoa huduma ya msaada wa kisheria, kwenye Wizara ya Katiba na Sheria, umechangia ushiriki wa azaki nyingi katika kutimiza lengo la Rais wetu Mama Samia, hii ni kwa sababu, awali taasisi zilizokuwa zikitoa msaada wa kisheria zilijiratibu zenyewe bila kuwapo chombo maalumu cha uratibu.

“Kuwapo kwa rejista maalumu kwa watoa huduma wa msaada wa kisheria na bodi ni muhimu kwa taifa na huduma ya msaada wa kisheria ni haki ya raia kama zilivyo nyingine. Ili kuleta usawa kufikia haki, asiye na uwezo wa kumudu gharama za mawakili anapata uwakilishi mahakamani kama ambaye anayeweza kumlipa wakili akamwakilisha kortini,” ameeleza Christina.

Akizungumzia kampeni hii, Mkurugenzi Mtendaji wa LSF, ambaye pia ni Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Mama Samia Legal Aid Campaign, Lulu Ng’wanakilala amesema jukumu la shirika hilo ni kuchochea upatikanaji haki na kuleta nguvu ya pamoja kwa wadau wanaushughulikia masuala ya haki, usawa na sheria hapa nchini.

“Kwa takribani miaka 11 sasa tumekuwa tukitekeleza mradi wa upatikanaji wa haki kwa

kuwezesha watoa huduma za msaada wa kisheria zaidi ya 4,000 na mashirika 184 Tanzania Bara na Zanzibar. Hii imesaidia kupungua kwa migogoro inayoenda mahakamani kwani asilimia 60 ya mashauri takribani 90,000 yanayoletwa kwa watoa huduma za kisheria kila mwaka hutatuliwa,” amesema Ng’wanakilala

Kwa upande wake Mkurugenzi Mtendaji wa Chama cha Wanasheria Wanawake Tanzania (Tawla), Tiku Mwambipile amesema kampeni hiyo imekuja wakati mwafaka na itawasaidia wanawake na vijana ambao hawana uwezo wa kifedha kupata haki zao na wao wapo tayari kuhakikisha azma hiyo ya kampeni iliyobeba jina na maono ya Mhe. Rais Inatimia.

“Kampeni hii ni nzuri na itawafikia wananchi wengi Zaidi. Sisi LHRC tunaahidi kushirikiana na wizara katika kutekeleza kampeni hii,” amesema Anna Henga, Mkurugenzi Mtendaji wa Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu (LHRC).

Mkurugenzi Mtendaji wa Tanganyika Law Society Bi. Mariam Othman amesema lengo kuu la kuanzishwa kwa chama chao ni kuisaidia jamii kuifikia haki, kwa hiyo kwa kupitia kampeni hii TLS itaweza kuwafikia wataanzania wananchi kwa kupitia matawi yao 21 yaliyopo nchini huku akiyataja maeneo makuba matatu watakayoshughulika nayo ambayo ni masuala ya migogoro ya ardhi, Ukatili wa kijinsia na mirathi.

Mkurugenzi Mtendaji wa LSF, ambaye pia ni Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Mama Samia Legal Aid Campaign, Lulu Ng’wanakilala.

Mkurugenzi Mtendaji wa Tanganyika Law Society Bi. Mariam Othman

Anna Henga, Mkurugenzi Mtendaji wa Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu (LHRC)

Mkurugenzi wa TANLAP Bi. Christina Kamili

Wananchi wa kijiji cha Berege Kata ya Berege Wilaya ya Mpwapwa wakiwa wanasikiliza elimu ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia Legal Aid Campaign ambayo inatalewa na watoaalim kutoka Wizara ya Katiba na Sheria. Kampeni hii imeanza tangu tarehe 28 aprili na kufutimishwa tarehe 7 Mei 2023.

KAMPENI YA MAMA SAMIA YATATUA MGOGORO BEREGE.

**Na George Mwakyembe
& Lusajo Mwakabuku –
WKS Mpwapwa**

Mama Samia Legal Aid Campaign inayoendelea mkoani Dodoma imekuwa msaada mkubwa katika kutatua matatizo mbalimbali katika jamii mbali ya kutoa elimu ya kisheria, pamoja na msaada wa kisheria. Hilo limethibitika katika kijiji cha Berege kata ya Berege Wilayani Mpwapwa Mkoani Dodoma baada ya kampeni hii kuwakutanisha wanakijiji na Mwenyekiti wao ambapo kwa takribani miaka mitatu hapakuwa na mahusiano mazuri hali iliyopelekea kushindwa kufanyika kwa vikao vya maendeleo katika Kijiji hicho.

Akiongea mbele ya mkutano wa hadhara ulioitishwa na wataalamu kutoka Wizara ya Katiba na Sheria pamoja washirika wa Azaki

zisizo za kiserikali, mwenyekiti wa Kijiji hicho bwana Zebedayo Mchiwa alishukuru kwa ujio wa kampeni hiyo kwani umeweza kutibu mgogoro huo ambao ulipelekea kutoweka kwa hali ya amani na maelewano kati ya uongozi na wanakijiji.

“Kumekuwepo na tofauti kubwa zilizopelekea migongano kati ya wakilishi wa wananchi na mimi lakini kwa kuwa wote tupo hapa kwa ajili ya kuhudumia wananchi na mimi ni kiongozi, nakubali kujishusha ili tuzike tofauti zetu kuanzia leo ili tuweze kuendelea kufanya kazi kwa pamoja kwa wananchi wetu badala ya kuendekeza tofauti zetu”. Alisema bwana Mchiwa.

Mgogoro huo umesababisha kutokuwepo kwa vikao vya kijiji kwa takribani miaka mitatu hatimaye umefikia kikomo baada pande zote mbili zilizokuwa zinapingana kukubali kumaliza tofauti zao na kutanguliza maendeleo ya nchi mbele hali ambayo imeshuhudiwa na wataalamu

wanaotoa msaada na elimu ya kisheria waliofika katika Kijiji hicho.

Baadaya pande zote mbili kukubaliana Mwenyekiti wa kijiji ametangaza kufanya mkutano wa kijiji siku ya Jumatano tarehe 10 Mei, 2023 kujadili maendeleo ya kijiji. Mwenyekiti wa kijiji hicho ndugu Sila Zebedayo Mchiwa ameishukuru Serikali ya Awamu ya Sita chini ya Rais Samia Suluhu Hassan kwa kuwaletaka kampeni ya msaada wa kisheria pamoja na elimu ya sheria kwani wamejifunza mengi pamoja na kupata uelewa mpana wa masuala ya sheria.

“hii ni fursa nzuri sana kwa wananchi wangu wa kata ya Berege kuweza kuyafahamu mambo mbalimbali yanayohusiana na sheria hivyo ni vyema tukaitumia vizuri nafasi hii katika kupata elimu lakini pia tuitumie kutatua migogoro midogo midogo ambayo si lazima ifike mahakamani”. Alimalizia bwana Mchiwa.

Mtaalam anayeteleza Mama Samia Legal Aid Campaign Anthony Elias katika Kijiji cha Berege akimpangaza mwakilishi wa wanakijiji baada ya kufika maafikiano ya kumaliza tofauti zao na kuanza upya safani ya maendeleo.

Mwenyekiti wa kijiji cha Berege ndugu Zebedayo Mchiwa (wa pili kulia) akimshika mkono mwakilishi wa wananchi wa kijiji cha Berege baada ya kupatanishwa na kumalizika kwa mgogoro uliotatuliwa na mafisa wanaotoa msaada wa kisheria kwenye kampeni ya Mama Samia Legal Aid katika Wilaya ya Mpwapwa.

WANANCHI WAPONGEZA MAMA SAMIA LEGAL AID CAMPAIGN

Diwani wa Kata ya Mtumba Mhe. Edward Mboje akihutubia katika mkutano wa hadhara kwenye kata yake tarehe 03 Mei, 2023 baada ya mkutano huo wananchi walipata elimu ya sheria na huduma ya msaada wa kisheria.

Na William Mabusi - WKS Dodoma

Wananchi waliofikiwa na Kampeni ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia wamepongeza jitihadi za uongozi wa Awamu ya Sita inayoongozwa na Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan kwa kuja na mkakati wa kuwafikia wananchi wengi wa hali ya chini katika kuwapatia elimu ya sheria kupitia Kampeni hiyo ambayo kwa sasa inaendelea kwenye Halmashauri zote za Jiji la Dodoma.

Mmoja wa wananchi hao ni Diwani wa Kata ya Mtumba Mhe. Edward Mboje ambaye ameiomba Wizara ya Katiba na

Sheria kuiangalia Kata ya Mtumba kwa jicho la kipekee kwani Mtumba ndiyo kata mama na kitovu cha Serikali.

“Hii ni nafasi ya pekee ambayo Serikali inayoongozwa na Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan anaitumia kuwafikia wananchi wa chini kutatua kero zao za kisheria na upatikanaji haki.” Alisema Mhe. Mboje wakati akihutubia katika mkutano wa hadhara kwenye kata yake Tarehe 04 Mei, 2023.

Kwa upande wake Elizabeth Kinyalwa, Mkazi wa kijiji cha Vihingo wilayani Kongwa amesema elimu hii imekuwa msaada mkubwa hasa kwa upande

wa wanawake kwenye upande wa mirathi kwani wanawake wamekuwa wakidhulumiwa mali na ndugu wa mwanaume pindi umauti unapomkuta mume na wao hawakujua wapi pa kuanzia katika kudai haki zao.

“Ni kawaida hapa kwetu mara mume anapofariki mwanamke hunyang'anywa mali zote ambazo kashirikiana na mumewe kuzichuma na watoto pia wanachukuliwa huku mwanamke akiachwa bila kitu kwa kigezo kuwa ataolewa tena, hivyo tunamshukuru sana Rais wetu na Wizara yenu kutuletea elimu hii.” Alisema bibi Elizabeth.

Kampeni hii ilizinduliwa Jijini Dodoma Aprili 27, 2023 na Mhe. Kassim Majaliwa Waziri Mkuu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na kuanza kutekelezwa rasmi Jijini Dodoma kwa siku kumi kuanzia tarehe 28 Aprili, 2023 ambapo Halmashauri zote nane yaani Dodoma Jiji, Chamwino, Mwapwa, Kongwa, Chemba, Bahi, Kondoa DC na Kondoa TC katika Jiji la Dodoma zitafikiwa.

Mama Samia Legal Aid Campaign ni kampeni inayotekelezwa na Wizara ya Katiba na Sheria pamoja na Ofisi ya Rais-Katiba, Sheria, Utumishi na Utawala Bora Zanzibar kwa kushirikiana na wadau mbalimbali wa Serikali na wasio wa Serikali imelenga kuimarisha mfumo wa utoaji haki ambapo kupitia kampeni hiyo wananchi wengi nchini watapewa elimu ya sheria na wenye mgogoro mbalimbali inayohusu ardhi, unyanyasaji wa kijinsia, ndoa, mirathi watapewa huduma ya msaada wa kisheria.

Bi. Gloria Bartazari kutoka TLS mshiriki katika kampeni ya msaada wa kisheria ya Mama Samia akitoa elimu ya mabadiiko ya sheria ya Mabaraza ya ardhi ya kata, kata ya Mtumba Jiji la Dodoma tarehe 03 Mei, 2023

Magdalena Alcyce mwanafunzi Taasisi ya Mafunzo ya Uanasheria kwa Vitenda (Law School) akitoa huduma ya msaada wa kisheria kata ya Mtumba Jiji la Dodoma tarehe 03 Mei, 2023

MIGOGORO YA ARDHI KILIO KIKUBWA KATIKA KAMPENI YA MAMA SAMIA

Waziri wa Katiba na Sheria Mhe Dkt Damas Ndumbaro akiiongea na Jukwaa la Wakurugenzi Wanawake waliowakilisha mashirika takribani 400 yanayotetea haki za wanawake, wasichana na watoto nchini Tanzania (hawapa pichani) walipomtembelea ofisini kwake April 5, 2023.

Na. George Mwakyembe & William Mabusi – WKS

Katika kampeni ya Mama Samia Legal Aid inayoendelea kutolewa katika Wilaya za Mkoa wa Dodoma imebua kero mbalimbali ambazo wanachi wamekuwa wakivumilia pasipo msaada huku kilio kikubwa kikiwa ni migogoro ya ardhi.

Hayo yamesemwa na Waziri wa Katiba na Sheria alipotembelea na kukagua maendeleo ya kampeni hiyo katika wilaya ya Kondoa na Chemba mkoani Dodoma na kufanikiwa kuongea na baadhi ya wananchi wa maeneo hayo ambao zaidi ya asilimia 75 ya maswali yote yaliyoulizwa yalikuwa ni yale yanayohusiana na migogoro ya ardhi.

Akiongea na Wananchi wa soko kuu la Kondoa Wilayani Kondoa Mheshimiwa Ndumbaro amesema “Wananchi wengi wa wilaya hii ya Kondoa kati ya waliojitokeza kupata msaada wa kisheria wana tatizo la migogoro ya ardhi. Hii mmejionea wenyewe hapa kati ya watu 12 walitoa malalamiko yao 11 ni migogoro ya ardhi, kwa jinsi hiyo migogoro ya ardhi imekuwa kilio kikubwa sana kwa wananchi wetu. Naomba niwambie kuwa tutaunda kamati ya kuchunguza migogoro hii ili kuweza kupata utatuzi.”

Wakili wa Serikali kutoka Wizara ya Katiba na Sheria B. Ester Msambazi akifafanua jamba kuhusu migogoro wa ardhi kwa wakazi wa Kata ya Mkonze tarehe 07 Mei wakati wa Kampeni ya msaada wa kisheria ya Mama Samia.

Aidha, Dkt. Ndumbaro amemwomba Mkurugenzi wa Halmashauri ya Kondoa kwa kushirikiana na Afisa ardhi wanalie namna gani ya kutatua migogoro hii ya ardhi katika Halmashauri ya Kondoa ambayo imeonekana kukithiri ikilinganishwa na kero nyingine zinazohusiana na masuala ya sheria.

“Serikali ya Awamu ya Sita chini ya Mhe. Rais Dkt. Samia Suluhu Hassan haipo tayari kusikia mwananchi mnyonge anadhulumiwa ardhi yake, lazima watendaji muangalie namna gani ya kutatua hii migogoro ya ardhi kwa kufuata haki.” Alisema Dkt. Ndumbaro.

Wakati Mhe. Ndumbaro akiendelea na ziara ya kukagua kazi ya Mama Samia Legal Aid Campaign Komdoa na Chemba, ndani ya jiji la Dodoma katika kata ya Mkonze pia wananchi wamelalamikia kutolipwa

fidia ya viwanja vyao kwenye mradi wa upimaji na urasimishaji ardhi na wakati wa upimaji wa barabara ya mzunguko wa jiji la Dodoma tangu mwaka 2018.

Wananchi hao wanadai kuwa taratibu zote zilishafanyuka kabla ya kuanza kwa mradi huo lakini cha kushangaza ni kwamba tangu kipindi hicho wananchi ambao maeneo yao yametwaliwa hawajalipwa ambayo ni kinyume cha taratibu za sheria za ardhi nchini.

Kama hilo halitoshi, pia wapo wananchi ambao nyumba zao ziko ndani ya eneo la barabara hiyo wamezuiliwa kufanya maendeleo yoyote ya ujenzi. Kuna nyumba zimebomoka na wananchi hao wakitaka kuziendeleza wanazuiliwa na Jiji kuwa hawana kibali.

“Katika mazingira kama haya sheria inatulindaje, kinachotusikitisha zaidi hatujui nini kinaendelea, watakuja watu na kusikiliza kero zetu na wakiondoka hutawasikia tena.” alilalamika mzee Yohana Ndaga Mazaliche mkazi wa Mtaa wa Muungano Kata ya Mkonze.

Timu ya watoa huduma ya Mama Samia Legal Aid Campaign imekuwa ikiendelea na utekelezaji wa kampeni hiyo kwa kutatua baadhi ya changamoto zilizoweza kutatulika eneo husika kwa kuwapa taratibu za kufuata ili waweze kwenda kupata haki zao na nini cha kufanya ili madai yao yaweze kufikishwa mahali husika.

Ndugu Cosmas Clinton kutoka Chuo Kikuu cha Dodoma akitoa mada ya ardhi wakati wa kampeni ya msaada wa kisheria ya Mama Samia kwenye mkutano wa hadhara uliofanyika mtaa wa Muungano A Kata ya Mkonze tarehe 07 Mei, 2023.

Matukio katika Picha

Waziri Mkuu wa Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Kassim Majaliwa akihutubia kabla ya kuzindua rasmi kampeni ya msaada wa kisheria inayoitwa Mama Samia Legal Aid Campaign kwa mkoa wa Dodoma Aprili 27, 2023.

Wananchi wa Wilaya ya Kondoa wakiwa wamejitokeza kwenye viwanja vya soko kuu kumsikiliza Waziri wa Katiba na Sheria Dkt Damas Ndumbaro alipokuwa alipokuwa akitoa ufafanuzi kuhusu Mama Samia Legal Aid Campaign tarehe 6 Mei 2023 jijini Dodoma.

Katibu Mkuu wa Katiba na Sheria Bi. Mary Makonda (katikati), akiwa katika picha ya pamoja na Mkuu wa Wilaya ya Chemba bwana Gelard Lomward Mongela (Kulia) na Mkuu wa Wilaya ya Kondoa Dkt. Khamis Mkanachi (Kushoto).

Mwananchi wa Wilaya ya Kondoa akimweleza Waziri wa Katiba na Sheria Dkt. Damas Ndumbaro mgogoro wa ardhi baada ya Waziri Ndumbaro kufanya ziara ya kukagua maeneo delea ya Mama Samia legal aid Campaign katika wilaya ya Kondoa tarehe 6 Mei 2023 jijini Dodoma.

Mtaalam anayetekeleza Mama Samia Legal Aid Campaign Anthony Elias katika Kijiji cga Berege akishuhudia mapatano kati ya mwakilishi wa wanakijiji na mwenyekiti baada ya kumaliza tafauti zaa zilizodumu kwa miaka mitatu.

Waziri wa Katiba na Sheria Mhe. Dkt. Damas Ndumbaro akizungumza na Bi. Rosemary Senyamule, Mkuu wa Mkoa wa Dodoma wakati wakimsubiri Mgeni Rasmi kuja kuzindua utekelezaji wa Mama Samia Legal Aid Campaign Dodoma Tarehe 27/04/2023.

Bi. Bestina George Afisa Sheria wa RITA akitoa mada ya mirathi na wasia kwenye mkutano wa hadhara, kata ya Mtumba wakati wa utekelezaji wa kampeni hii.

Waziri Mkuu Kassim Majaliwa akizungumza na viongozi na wananchama wa Tanganyika Law Society wakati alipotembelea banda lao kabla ya kuzindua Kampeni ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia (Mama Samia Legal Aid Campaign) kwenye ukumbi wa Chuo Kikuu cha Dodoma, Aprili 27, 2023.

Waziri Mkuu Mhe. Kassim Majaliwa akisalimiana na viongozi wa wilazara na mkoa wakati alipawasil kwenye viwanja vya ukumbi wa Chuo Kikuu cha Dodoma kuzindua Kampeni ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia (Mama Samia Legal Aid Campaign), Aprili 27, 2023.

Bi Bestina George Afisa Sheria kutoka RITA akitoa mada ya mirathi na wasia katika Kanisa Anglikana Parish ya Mkonze wakati wa kutekeleza Kampeni ya Mama Samia kwenye Kata ya Mkonze tarehe 07 Mei, 2023.

Hakimu Mfawidhi (kulia) akitoa msaada wa kisheria kwa mwananchi katika kata ya Chang'ambe jijini Dodoma.

Prince George mwanafunzi a sheria Chua cha UDOM akitoa mada kuhusu ukatili wa kijinsia wakati wa mkutano wa hadhara kwenye kata ya Mtumba, tarehe 03 Mei, 2023.